

# Abbahagyott és abbahagyhatatlan élet

Gulyás József

*Kezdődik egy veszélyes, néma játék  
kettőjük között,  
alig négy lépésre Tőled és egy lépésre a folyótól...*

---

*Hűségesen és kitartón játszik előtted:  
visszhangozza volt galambjaid énekét,  
az áldozat jeleit,  
a vágy millió árnyalatát  
sorakoztatja föl egy néma rendszerben...  
nem méltó hozzád.  
Mindent megtesz, amit csak kívánsz.  
Két napig, éjjel és nappal  
bohócot játszik,  
gyönyörködötet önkínzó mutatványaival,  
mozdulataiban egy nép,  
melyet üldöznek, s évszázadok során kihál...  
nem méltó hozzád.*

*Nem tud semmi okosat, semmi érdekeset  
számodra,  
nem lehet fölvenni a versenyt az arany csengésével,  
egyetlen, első és utolsó fogalom  
az élet arénájában...  
Visszatér önmagához a nagy színészi terekről,  
a fuvolák a nép vigasztalása,  
a kürtök a vesztes dicsérete...  
Abba kell hagyni mindent —  
nem lehet abbahagyni, nem lehet újra kezdeni*

semmit ebben az életben...  
Egyik erősebb, de nem méltó  
sem a játékra, sem a szeretetre, sem az életre...  
Istenben bízik és önmagában.  
Két kiút van: a halál  
vagy ellenkező irányok utainak a görgetése...

Elkezdett, befejezetlen és újrakezdhetetlen  
szép szüreti elégiák,  
elkezdett, abbahagyott és abbahagyhatatlan  
türelmetlen élet,  
elkezdett, abbahagyott és abbahagyhatatlan  
szobrok, vázlatok, töredékek  
az ifjúság nagy évszakainak a műtermekben,  
félíg kész csodái egy kényszernek,  
amely én vagyok  
minden rétegen belül:  
a ruhán, a húson, a hazugságokon,  
és csak az vagyok én,  
a többi unalmas, eredménytelen ismételtető játék...

Ó mennyi, mennyi arany,  
és nincs, ami megóv engem a biztos haláltól.

Eltűnök hosszú időre a szerelmek színpadáról.  
A háttérben homályos üzletek  
titkos kijáratokkal a világ ártatlan negyedeire...  
Magamnak magam előtt  
az életet még egyszer végigjátszom,  
lelkesen, mint aki nem tudja,  
hogyan ide jut ki a dolgok legvégén...  
Az északi ember tánca lassúbb,  
a déli ember tánca gyorsabb,  
meghalt bennem egy északi ember,  
született egy déli gyermek,  
a legnagyobb mai eretnek...  
Messze a végzetes szokásoktól, az álkultúrától,  
háttal az okos, kis üzleteknek,  
a semmi, a nyomor dicséretétől távol  
zúgok, dübörgök lent a mélyben,  
mint egy alkotó isten,  
az élettől egy lépéssel messzebb,  
a haláltól egy lépéssel innen...  
Jobb felelen férges, bal felelen élő-holtak:  
az én népem...  
Az északi ember vére lassúbb,  
a déli ember vére gyorsabb.  
Anyám, ó, ki tudja hogyan végzem...

